

ΣΕΡΒΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΓΕΝΕΑ ΤΟΥ ΑΔΑΜ

ΥΠΟ ΓΙΑΓΚΟ ΒΕΣΕΛΙΝΟΒΙΤΣ

Ο Γιαγκο Βεσελίνοβιτς, ο οποίος όταν ζούσε έθεσε το ένος από τους καλλιτέρες λογογράφους της Σερβίας, έγραψε σειράν διηγημάτων, τα όποια, ως και όλων σχεδόν των Σέρβων συγγραφέων, διακρίνει η απλότης και η γλυκύτης της ήσυχης και εύλογημένης ζωής του χωριού και της οικίας.

Είς το Σερβικόν πνεύμα δεν εισεχώρησεν ακόμη η άρρώστεια και η αναγούλα του ψυχοπαθητικού στυλ, ούτε αι παρακρουστικαί εκφάνσεις μερικῶν κοινωνικῶν ξειαιρέσεων.

Ο Σερβικός λαός διατηρεῖ τήν ψυχικήν του ρώμην και τήν πνευματικήν του ὀρθοπροσύνην.

Σταμ. Σταμ.

Τό πρωί μιᾶς ἀνοιτιάτικης ἡμέρας, ὁ σφαιρὸς ἦτο καθαρὸς καὶ κραιναῖς, σάν τὰ νερά τῆς θάλασσας καὶ ὁ ἀέρας, γεμάτος ἀπὸ μωραδιές. Ἡ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου, ποῦ περνοῦσαν μέσα ἀπὸ τὰ φύλλα τῶν δένδρων, ἦσαν κατακόκκινες, σάν νὰ εἶχαν πάρῃ τὸ χρώμα τους ἀπὸ τὰ ἀνθὴ τῆς τριανταφυλλιάς. Ἡ δροσιά λαμποκοποῦσε παντοῦ, σάν διαμάντια καὶ τὰ ποῦλιὰ πετοῦσαν μὲ χαρὰ καὶ λαλοῦσαν, σάν νὰ χαίρετόσαν τὴν καλοσύνην τῆς ζωῆς.

Κι' ὁ ἀνθρώπος γίνεται ἄλλος, τίς ἀνοιτιάτικες αὐτές αὐγές. Τοῦ φαίνεται πῶς ἡ ζωῆ, εἶναι γεμάτη ἀγάπη. Ὁ γέροντας ξαναγεννιέται, ὁ ἄρρωστος αισθάνεται νέες δυνάμεις μέσα του καὶ τοῦ νέου, τοῦ φαίνεται, σάν νὰ εἶχη φερὰ, γιὰ νὰ πετάξῃ. Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, δὲν αἰσθάνεται τόσο τοῦ σώματος τοῦ βάρους, εἶναι ἀγαθὴ, ἡμερὴ καὶ εὐγενεστέρα. Τὸ στήθος ἀνοίγεται στὸν καθαρὸν ἀέρα καὶ λησμονεῖ νὰ σκέπτεται κάθε κακό.

Μακριὰ, πέρα, ἀπὸ τὸ χωριό, ἀκούονται τῶν κοπαδιῶν τὰ κουδουνάκια καὶ γυναικίεις φωνές νὰ τραγουδοῦν :

— Βιολέτα μου καλή,
μικρὴ μου Βιολετιούλα,
πὼς ἦδελα νὰ σ' ἀγκέψω,
μὰ εἶσαι τόσο γιὰ μὲ μικροβλα...

— Ἐλα, ἀγαπημένε μου,
τί σάν εἶμαι καὶ τόσο μικρὴ,
μικρὸ εἶναι καὶ τὸ μαργαριτάρι,
μικρὸ, σάν οὐταριὸ σπειρί,
μὰ τόσο τὸ θέλουν ὁ μεγάλοι,
Μικρὸ εἶναι καὶ τὸ ἀηδοῦσι,
μὰ τοὺς μεγάλους, τόσο εὐχαριστοῦσι!...

Τὸ κοπάδι πληροῖσε, τὰ πρόβατα βγήκαν ἀπὸ τὰ κλαδιά καὶ νὰ ἀπὸ πίσω ἡ τοσιανοπούλα. Ἐνα κοριτσάκι δεκαεξ ἑτῶν.

Ἦταν ἡ γιωστή, ἡ ὀρφανούλα Λιούμπα (Ἀγάπη), ὠραίο κοριτσάκι. Μικρὸ, ἀλλὰ καλοκαμωμένο. Τὸ σωματάκι της γιομάτο ζωῆ, δροσιά καὶ δύναμη. Τὰ κατάμαυρα μαλλιά της γιάλιζαν εἰς τὸν ἥλιο, τὸ μέτωπό της καθαρὸ, τὰ μάτια της ἀστράφταν... ἀσπρονόκηνη σάν λουλοῦδι ἀγοιστριανταφυλλιάς... Τὶ ὠραίαποῦ εἶναι!... Τὴν βλέπεισαι καὶ χαίρεσαι, σάν νὰ χαμογελά ἕνα βρέφος!... Αἰσθάνεσαι ὅτι μὲ τέτοια συνάντησι, κατὶ καλὸ, διὰ σὲ παρακρουστικῶς ὀλην τὴν ἡμέραν! Δὲν κάνουν λάθος ἐκείνοι ποῦ τὴν θεωροῦσαν γιὰ τὴν ὠραιότερα κόρη τοῦ χωριού!...

Δὲν εἶχεν οὔτε πατέρα, οὔτε μητέρα. Τὴν λέγανε στὸ χωριό :

- Ἡ ὀρφανὴ. Καὶ τῆς εἶχαν κ' ἕνα παρανόμι :
- Ἡ Γενεὰ τοῦ Ἀδάμ!...

Νὰ ἐξηγήσωμεν τί ὀνομάζει ὁ λαὸς ἡ Γενεὰ τοῦ Ἀδάμ.

Ἡ γυναίκα ποῦ θὰ γεννήσῃ ὀχτὼ παιδιά ἢ κοριτσοῖα στὴ σειρά, τὸ ὄνομα, ἀνεξαρτήτως ἂν εἶναι ἀρσενικὸ ἢ θηλυκὸ, θὰ εἶναι ἡ «Γενεὰ τοῦ Ἀδάμ».

Τὸ ὄνομα τοῦ παιδὸς τῆς μητέρας της, ἦταν ἡ Λιούμπα.

Ὁ λαὸς πιστεῖει, ὅτι γενιᾶς, ἡ Γενεὴς τοῦ Ἀδάμ, εἶναι πάντοτε δυστυχημένα ὄντα. Εἶναι «γλυκοῦ αἵματος», ἔχουν δηλαδὴ, τὴν καρδιά τους ἀνοχτῆ γιὰ ὄλον τὸν κόσμον, ποῦνουν εὐκόλα γιὰ τίς συμφορὰς τῶν ἄλλων, κλαίουν τίς ξένες δυστυχίες. Δίδουν ἕως ὅτου ἔχουν καὶ ὄλα διὰ ἔχουν... Ὁ λαὸς πιστεῖει διὰ τὰ παιδιά αὐτὰ μένουν πάντα ἄτεκνα, διὰ, ὅτι κάνουν εἰς τὸν ἄλλον βγαίνει σὲ καλὸ, διὰ ὅμως κάνουν γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους, κακὰ θὰ τελειώσῃ!...

Καὶ μὲν Λιούμπα! Ἡ μητέρα της τὴν ἀφῆσε μικρὴ καὶ ἀδύνατη, πατέρα δὲν θυμήθηκε. Ἄν δὲν ἦταν καὶ ὁ κομπάρος της ὁ Στογιάννος, νὰ τὴν πάρῃ, θὰ ἐπῆγαινε χαμῆνη καὶ αὐτὴ, ὅπως καὶ τόσα ἄλλα!...

Ὁ κομπάρος της ὁ Στογιάννος κ' ἡ κομπάρη της ἡ Ἰβράνα, εἶχαν ἀγαθὲς ψυχὲς καὶ ἦταν καλοὶ νοικοκυρτοί. Τίμιος καὶ «ἐντόμος» ὁ Στογιάννος. Ψεῦμα δὲν βγήκε ἀπὸ τὸ στόμα του ποτέ! Ἡ Ἰβράνα ἔμαθε τὴν Λιούμπα, τῆς ἐργασίες τοῦ σπιτιοῦ καὶ τὸ κοριτσάκι ἔξυπνο, ἀρπαχνε τῆς δουλειές.

«Ἡ ἐργασία, ὅπως οἱ Σέρβοι, εἶχε γεννηθῆ μαζί μ' αὐτό.» Ἡ γυναίκες τῆς γειτονιάς, σάν τὸ βλέπαν νὰ δουλεύῃ ἔτσι καὶ νὰν τὸ στυρῶ τοῦς.

Ἐκτός αὐτοῦ καὶ ὄλο τὸ χωριὸ ἐγνώριζεν, διὰ ὅπου πήγαινε τὸ κοριτσάκι αὐτὸ, ἐφῆρε μαζί του καὶ τὴν τύχη του. Ὁ Στογιάννος, πρὶν τὸ σμυμαζεῖσθῃ ἦταν πτωχὸς. Τώρα ὅμως γέμισε ἀπὸ χρήματα. Ἐκτός τούτου, ἕνα ζωὸ δὲν τοῦ ψόφῃς. Ἐρχεται κακὰ ἐπιδημία, καταστρέφει ὄλα τὰ γουροῦνια τοῦ χωριοῦ, τὸ Στογιάννο κανένα δὲν ψοφάει. Τοῦς εἶχε ζυμώσει ἡ Λιούμπα τὰ φαί καὶ ὄλα θυγαίνου...
Οἱ χωρικοὶ ἐθαύμαζαν.

— Ἐχε εὐλογημένα χέρια!...

Κ' ὄλο τὴν ἐφῶσαν. Μιὰ ἀγελάδα δὲν εἶδε γάλα, φωνάζαν τὴν Λιούμπα, γιὰ νὰ τὴν ἀμῆξῃ, καὶ τὸ γάλα ἀμέσως ἐρχόταν ἀφθονο. Τυρὶ νὰ πιάσουν. Ἡ Λιούμπα νὰ βάλῃ πρῶτα τὸ χεράκι της, καὶ κάθε δουλειὰ ἐπῆγαινε καλὰ.

Τέτοια ἦταν ἡ Λιούμπα, ἡ ὀρφανὴ «Γενεὰ τοῦ Ἀδάμ».

***

Βαδίζον τὰ ζῶα στὸ βουνό. Τ' ἀκολουθεῖ ἡ Λιούμπα τραγουδοῦσας. Τὰ κουδουνάκια χτυποῦν εἰς τὸν προβάτων τοῦς λαμοῦς, καὶ τὰ μικρὰ ὀνόματα παιζόν σάν τραβῆλ. Ἀλλὰ ἡ Λιούμπα δὲν τὰ βλέπει. Βλέπει πέρα τοῦς κίμπος, τὰ βουνὰ καὶ τῆς φαίνονται μικρὰ, τὰ σπτάκια σκαρπασίματα στοῦς λοφίστους καὶ τῆς φαίνονται σάν τινεστῆνα. Αὐτὴ κατὰ ἄλλο θέλει, ἄλλους ὀρίζοντας ἔχρει. Τὸ αἶμα ἔκαιε μέσα της καὶ ἡ καρδιά της χτυποῦσε σάν νὰθελε νὰ πετοχτῆ ἀπὸ τὸ στήθος της. Ἠσθάνετο κατὶ μέσα της, ποῦ οὔτε νὰ γελῇ, οὔτε νὰ κλαίῃ ἦταν. Ἀλλὰ κατὶ καὶ τὰ δύο μαζί!...

Κ' ἔτσι προχωροῦσε πρὸς τὸ δάσος.

Σάν πληροῖσε νὰ καὶ πετιέται ἀπὸ μέσα ὁ Ἰάκωβος, ὁ γυριὸς τοῦ Ἰγνατιου.

— Καλημέρα σου!

Ταράχτικη.

— Ὁ Θεὸς νὰ σὲ βοηθήσῃ!...

Κατὶ θέλει νὰ τῆς πῆ καὶ φαίνεται σάν νὰ τὰ εἶχη χάσει.

Εἶνε ταραγμένος καὶ αὐτός.

— Βόσκεις καὶ πρόβατα;

— Ναι.

— Ποῦ τὰ πῆς στὸ δάσος; ἐρωτῆ γιὰ νὰ εἰπῆ ἀκόμα

κάτι.

— Ναί.
— Και δὲν φοβάσαι ;
— Ἀπὸ ποῦν νὰ φοβηθῶ ;
* Ὁ Ἰάκωβος ἔχει σαστίσει. Ἡ Λιούμπα εἶνε ἀνήσυχος. Τὰ πρόβατα φεύγουν μόνον πρὸς τὸ δάσος. Βρήκε αἰτία ἡ Λιούμπα γιὰ νὰ χωρισθῇ.

— Φεύγω, τοῦ λέγει, γιατί θὰ μού φύγουν τὰ πρόβατα !
— Μὴ φοβάσαι ! Ξερω ἐγὼ τὸ δάσος, σὺν τὸ σπίτι μου. Πᾶμε μαζί καὶ ἐγὼ θὰ σοῦ τὰ μαζέψω !

Προχωροῦν μαζί. Ἡ Λιούμπα αἰσθάνεται κάποια ντροπή. Τὶ θὰ ἔλεγαν, πράγα, σὺν τοὺς ἐβλεπαν μαζί ; Κι' ὅσο προχωροῦν σὺν δάσος, τόσο αὐξάνει ἡ ντροπή της. Νὰ τοῦ εἰπῇ νὰ φύγῃ, τὴν ἀφίστη μὴν της, ἀλλὰ πῶς νὰ τοῦ τὸ πῆ ; Ἰδρωσε ἀπὸ τὴ στενοχωρία.

* Ὁ Ἰάκωβος τὴν κυττάζει :
— Ἐλα νὰ καθήσουμε ἐδῶ στὸ δένδρο.
Ἐκάθισαν καὶ οἱ δύο στὴ ρίζα ἐνὸς δένδρου. Σιωποῦν καὶ τοὺς φαίνεται, σὺν νὰ μὴν εἶν' καλά.

— Δὲν ξέρω τί ἔχω, λέει ὁ νέος, δὲν εἶμαι καλά διόλου !
Ἡ Λιούμπα δὲν λέει τίποτα. Βγάδει τὸ χειροτέχνημα ἀπὸ τὸ κυλαθάκι της, καὶ ἀρχίζει νὰ πλέηρ. Τὰ μῦτια της σὺν νὰ ἔχουνε φοσιὰ καὶ θαμβώνουν. Ὁ Ἰάκωβος τῆς ῥίχνει χαμμάτια κρηφῆ ματιὰ, καὶ αὐτὴ τὸν κρηφοκυττάζει. Τὶ ὠραῖος εἶνε μὲ τὰ μαῦρα τὸν τὰ ματὰ καὶ τοῦ μουστακιουὶ τὸ νουδιὶ πού μόλις ἀρχίζει νὰ φαίνεται... Ἡ καρδιά της χτυπᾷ τόσο δυνατὰ, πού φοβᾷται μήπως τὴν ἀκούσει ὁ Ἰάκωβος.

— Γιατί δὲν τραγουδᾷς ; τὴν ἐρωτᾷ.
— Δὲν ξέρω τί νὰ τραγουδήσω ;
— Ἀπὸ τὰ τραγούδια πού ξέρεις. Βρῆς κανένα !...
Τὰ ἀρνάκια παίζουν στὸ χορτάρι. Ὁ Ἰάκωβος τὰ δείχνει :
— Τὶ ὠραία παίζουν ; Σὺν παιδάκια ! Ὅτὰ τὸ ποτίσης ;
— Ναί, διπλᾶν.
— Στάσου νὰ σοῦ κουβαλήσω ἐγὼ λίγο νερὸ !

* Ἔδωσαν στὰ πρόβατα νερὸ τοῦ πηγαδιοῦ, ἦσαν καὶ αὐτοὶ καὶ ἔπλυναν τὰ πρόσωπα τῶν κυττάζον ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ αἰσωποῦν... Μόνον τὰ ματὰ τοὺς ἐμιλοῦν καὶ ἡ καρδιά τους κτυποῦν...

Εἶνε αἱ ἐμιλίες τῶν ἀγγέλων, τὰ αἰσθήματα τοῦ Παραδείσου, ἡ εὐτυχία τῆς ζωῆς, τὴν ὁποῖαν αἰσθάνεται ὁ ἄνθρωπος γιὰ λίγων μόνον καιρῶν, καὶ τῆς ὁποίας ὁ νέος δὲν μετέχει. Εἶνε τὸ ἀνώτατον πάντων τῶν αἰσθημάτων, ἡ π ρ ὶ τ ῆ ἄ γ ἄ π η, εὐτυχίης ὁποῖα τὴν ἠσθάνθη, ἐκείνος μόνος ἐγγίνωνε τὸν Παράδεισον ἐπὶ τῆς Γῆς...

***

Ἀπὸ τότε ἦσαν παιδὶ ὅλο μαζί κ' ὅλο τῆς γιορτῆς μαζί μιλοῦσαν καὶ τραγουδοῦσαν ἐλευθέρως—ἀπὸ τὸ πρωτὸ ἕως τὸ βράδυ κᾶτω ἀπὸ τὰ δένδρα τοῦ μεγάλου δάσους. Ὁ κόσμος τοὺς κατάλαβε.

Ἀπὸ τὴν μὴν γειτόνιασά στή ἄλλη τὸ πρᾶγμα ἦρθε καὶ εἰς τὰ αὐτὰ τὸν μεγαλειότερον. Ἡ κουμπάρη Ἰβᾶνα, ἐφώνησε τὴν Λιούμπα.

— Τὶ εἶνε αὐτὰ ; Τὸν ἀγαπᾷς ἐσὺ αὐτόν ;
Ἡ Λιούμπα πνίγειται :
— Μητέρα δὲν ἔχω, τῆς λέγει, ἐσέον γνωρίζω μὰ μητέρα μου. Μὰ ὡς μητέρα, σὲ παρακαλῶ, μὴ μ' ἐρωτᾷς γὰ τίποτα !...
Τρομαγμένη ἡ κουμπάρη, σκίβει ἀπάνω εἰς τὴν κόρην, ἀγρία :
— Κακομοῖρα ! Μήπως ἔχασες καὶ τὴν τιμὴ σου ;
— Ὅχι, ἀπαντᾷ τὴ Λιούμπα σοβαρᾶ.
— Πρόσεξε, κακομοῖρα ! Εἶσαι ὀρφανὴ καὶ ἔρημῃ ! Μονή σου προκίρα εἶνε ἡ τιμὴ σου !...

Ἡ Λιούμπα κλαίει, κλαίει, καὶ τὰ διηγείται ὅλα στὴ θετὴ μητέρα της, δὴν τὴν ἀθαν ἀγάπην της μὲ τὸν Ἰάκωβον.

— Ἐγὼ κἀμὲ τίποτα κακὸ ; τὴ ρωτᾷ.
Ἀλλὰ ὁ «Τοῖται» Ἰγνάτιος—ὁ θεῖος Ἰγνάντιος—ὁ πατέρας τοῦ Ἰακώβου, τὰ εἶχε κἀμὲ πού σοβαρὰ τὰ πράγματα. — Ἀὐτὸς πλοῦτος, μεγάλος, ἰσχυρὸς, νὰ δώσῃ τὸ παιδί του σὲ μιά ὀρφανή κ' ἔρημη !

— Δὲν τὴ θέλω ! ἀπελοῦσε τὸ παιδί του !
— Ἐγὼ ὅμως τὴν θέλω, πατεράκι μου !
— Ὅτὰ σὲ διώξω ἀπὸ τὸ σπίτι !
— Ἄς εἶν' καλά τὰ δύο μὴν χέμα καὶ ἔξω νὰ ἐργάζωμαι.

Ἐπέμεινε ὁ γέρος, ἀλλὰ ὁ νέος νίκησε καὶ μιά ἡμέραν ὁ «Τοῖται» Ἰγνάτιος, στέλλει καὶ φωνάζει δύο γειτόνας καὶ τοὺς παρακαλεῖ νὰ πᾶνε νὰ ζητήσουν ἕνα κορίτσι, γιὰ νόφη, γιὰ τὸν Ἰακώβου, τὸ τέκνο του.

* Ὁ Ἰακώβος ταράχθηκε. — Φοβήθηκε μήπως ἔστειλαν νὰ τοῦ φέρουν ἄλλο κορίτσι, καὶ δὲν θέλωσε νὰ φέρῃ τὰ καλά τὰ ρουχὰ του.— Ἡ μητέρα του, τὸν ἐσπορεῖ — Αἶντε νὰ νευθῆς ! Δὲν εἶνε ἄλλη, μὴ φοβάσαι !...

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἐγγίνωνε αἱ ἀρραβῶνες μὲ τὴν Λιούμπα !...

***

Πέρασε ἕνας χρόνος εὐτυχίας γιὰ τὸ σπῆτι τοῦ Ἰακώβου. Ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα του, ἂν δὲν ἦθελαν τὴν Λιούμπα γιὰ τὸ μοναχοπαιδί τους, πῶν γεινὸν ὁ ἀρραβῶν, μετὰ τὸν γάμον τρελλαθῆκανε γιὰ αὐτὴ. — Μὰ σὺν πέρασαν ἕνας χρόνος ἡ χαρὰ τὸν ἐσοῦσε ἂν καὶ ἡ Λιούμπα ἦταν πάντα προσχαρῆ, καὶ εὐγενικὰ καὶ πρόσθυμα καὶ καλὴ γι' αὐτοῦς. Ὅλο ἦσαν στενοχωρημένοι !... Ἡ Λιούμπα δὲν θὰ ἔκανε παιδί !.

* Ὁ Τοῖται — Ἰγνάτιος καὶ ἡ Ντάντο — Ρόζα δὲν θὰ κᾶναν ἀγρονομία γιὰ νὰ παίζουν !

— Δὲν ἔχει τίποτα ; ἔλεγε ὁ γέρον.

— Τίποτε, ἀπαντοῦσεν ἡ γράη.
— Πᾶσι παιδὶ, ἀπομείνανεν ἂν ξερὰ κλαδιὰ μὲ δίχως φύλλα !... Ἐργασθήκαμε, κοπιάσαμε, κερδίσαμε, χάσαμε ὅλη μας τὴ ζωὴ, γιὰ ποῦν ;

— Γενιὰ τοῦ Ἀδάμ, λέει μὲ χαμηλὴ φωνὴ ἡ Ρόζα.

— Ἐγὼ τὸ ἤξερα.

— Κι' ἐγὼ !

— Ἄν ἤθελε νὰ μᾶς ἀκούσῃ θὰ τοῦ εἶχαμε κορίτσι καλὸ καὶ ἀξιο !

— Κ' αὐτὴ εἶνε καλὴ καὶ ἀξία, λέγει ἡ Ρόζα, μὲ δακρυσμένα μῦτια !

— Δὲν εἶνε ἀξία, ἀπαντᾷ ὁ Ἰγνάντιος. Ἄν ἦταν ἀξία τώρα θὰ παίζαμε μὲ τ' ἀγγονάκια μας !... Γιατί ἐργάσθηκα σὲ ὅλην τὴν ζωὴν μου ; Γιατί κοπιᾷς τὸ παιδί μας ; Για ποῦν ; Αὐτὸς εἶνε πᾶσι καὶ δὲν κατάλαβε ἀκόμα, ποῖα εἶνε ἡ χαρὰ καὶ ἡ γλῶσσα τοῦ παιδιοῦ !... Ὅταν τὸ καταλάβει θὰ εἶνε περὶ ἀργὰ !... Μὴ μοῦ λές τίποτε !... Καμμία δικαιολογία δὲν ὑπάρχει !... Ἡ καρδιά μου μοῦ ποιεῖ καὶ ἕνκος δὲν μοῦ πᾶει !...

— Μὰ ποῦ τὸ ξέρεις, κἀμὲ νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς !

— Ὁ Θεὸς μπορεῖ καὶ στήν Γατὰ νὰ δώσῃ σταφύλια, ἂν τὸ θέλῃ ἀλλὰ δὲν τὸ κάνει, γυναικία μου !... εἰς ποῦν νὰ δώσῃ, στήν γενιὰ τοῦ ἀδάμ ;...

Καὶ πάλιν ἐσιώπησαν κ' ὁ καιρὸς περνοῦσε !...

***

Πέρασαν χρόνια ἀρκατὰ !
Ἄσκησαν καὶ τὰ τελευταῖα μαῦρα μαλλιά τῶν γερόντων.

Πέρασαν κάμποσα ἀκόμα χρόνια καὶ μαζί μὲ αὐτοὺς καὶ ὁ Τοῖται — Ἰγνάτιος καὶ ἡ Μπάμπα — Ρόζα ! Ὁ Ἰάκωβος καὶ ἡ Λιούμπα ζῶσαν πλέον μόνοι. Ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ὠραῖους καιροῦς τὸν φλημῆταιον, οὐτε ἴχνος ἔμεινε !... Ἄχ, τί εἶνε ἡ ζωὴ, σὺν δὲν ἀνενοῦται !... Ἡ Λιούμπα εἶχε μὰ πᾶρα, πού δὲν ἔκανε παιδιὰ, καὶ ὁ Ἰάκωβος γιὰ νὰ τὸ λημονήσῃ τὸ εἶχε ῥίξει στὸ κρασί ! Νύχτες ἀλόκληρες, τώρα, περνοῦσε στὶς ταβέρνες ! Μιά μέρα ἦρθε μεθυσμένος, στυπῆ στὸ σπῆτι του, καὶ ἀρχισε νὰ μονολογῇ, ἀπὸ τὴν πόρτα :

— Μωρὲ κρασί στὴ νέα τὴν ταβέρνα ! Θεὸς ! Κ' ἔχει καὶ μὰ Γερμανίδα, πού τραγουδεῖ, σὺν διὰβολος !

Ζαλίστηκεν ἡ Λιούμπα, ἀλλὰ συνεκρατήθη καὶ τοῦ εἶπε γελαστῆ :

— Εἶνε καλὴ ἡ Γερμανίδα !

— Φυσικὰ ! Καλλίτερη ἀπὸ σέαν !

Μιά ἄλλη νύχτα, πάλι μεθυσμένος τῆς φωνάζει :

— Νὰ μὴ κοιμᾷσαι παιδί, μ' ἐμέ. Ἀρχίζω νὰ σὲ συχαίνομαι.

Πῆγαινε σ' ἄλλη κᾶμαρα νὰ κοιμηθῆς !

— Μὲ συχαίνομαι, ἀλήθεια ;

— Ἀλήθεια ! Δὲν ἔκαμς παιδιὰ ! Ἡ Γερμανίδα ἔχει πέντε, ἀλλὰ αὐτὴ δὲν εἶνε «Γενιὰ τοῦ Ἀδάμ».

Ἡ Λιούμπα σκίβει τὸ κεφάλι της καὶ βγαίνει ἔξω. Πέφτει στὸ διπλᾶν δωμάτιο καὶ μένει ἀγρυπνῶν, ὡς τὸ πρωτὸ.

* Ὁ πόνος τῆς ψυχῆς της, τσακίζει τὴ ζωὴ της, ἀλλὰ καὶ πάλιν προσπαθεῖ νὰ φωνῇ καλὴ καὶ ἀνοητόκοραχὸν στὸν ἄνδρα της. Μόνον κρηφὰ τὸ δαρμάτιο τῆς ἐκλαίει καὶ παρακαλοῦσε τὸν Θεόν.

Μετὰ 5—6 μῆνες, ἐνφ' ὄψει στὸ περιβολάκι της, αἰσθάνεται σκίρτημα ζωῆς εἰς τὴν γαστέρα της. Τρέχει ἀμέσως καὶ κέφτει, εὐχαριστοῦσα, ἐμπρὸς στὶς ἄστες εἰκόνας.

Καὶ τὸ καλοκαίρι, ἕνα βράδυ, πού σιγῶριζε, κᾶτι στὴν κᾶμαρα της, βοηθουμένη ἀπὸ μιά κουμπάρη της, αἰσθάνεται κᾶτι πόνους νὰ τὴν ζῶνουν, ἀκοιμᾷται ἐπάνω στὴ γονιά, κ' ἔχει πού φωνάζει ἀπὸ τοὺς πόνους, ἀλλῆ φωνὴ ἀπαντᾷ εἰς τὴν ἰδικὴν της, ὡς ἰχὼ ...

Τρέχει ἀμέσως ἡ κουμπάρη της καὶ κᾶτι σηκώνει ἀπὸ κάτω, φωνάζουσα :

— Παλληκᾶρι !... Στρατηγὸς !...

Ἡ γρητὰ κουμπάρη παρασκευάζει ὅλα στὴ στιγμή, κ' ἡ Λιούμπα μένει ἐπαλωμένη στὸ κρηββάτι. Σὲ λίγο ἀκούει ν' ἀνοίγῃ ἡ ὀσά-πορτα, καὶ μὰ φωνὴ νὰ λήρ :

— Ε ! Δὲν εἶν' κανεὶς ἐδῶ ;

Ἦταν ἡ φωνὴ τοῦ Ἰακώβου.

— ἔχει, πὸς δὲν ἔχει, ἀπαντᾷ ἡ κουμπάρη. Ἀλλὰ... τὸ κλειεῖ τὴν πόρτα ἀπὸ μέσα. Ὁ Ἰάκωβος σπῶχνει γιὰ ν' ἀνοίξῃ.

— Πλήρωσε, τοῦ λέγει, γιὰ νὰ μπῆς.

— Τὶ νὰ πληρώσω ; ὠρτᾷ ἐκεῖνος.

— Νὰ πληρώσῃς γιὰ τὴν ἀνάεωσις.

Ξαφνίστηκεν ὁ Ἰάκωβος.

— Ποιὰ «ἀνάεωσις» μοῦ λές !

— Παιδί ; ἀπαντᾷ ἡ κουμπάρη. Κ' ἀνοίγει τὴν πόρτα.

— Ἰδικὸ μου παιδί ; ὠρτᾷ αὐτὸς. Κ' τρέχει στὸ δωμάτιο τα-ραγμένος. Ἰδικὸ μου παιδί !... Ποῦ εἶνε νὰ τὸ δᾶ !...

Τρέχει στὸ κρηββάτι, ἀρπάζει τὸ παιδί καὶ τὸ ἐξετάζει εἰς τὸ φῶς.

— Ὁ Θεέ μου ! Θεέ μου ! ἔχω καὶ ἐγὼ παιδί !... Ὁ Λιούμπα μου, ἀγαπητὴ μου ! Θεέ μου, σὲ εὐχαριστῶ, Λιούμπα μου, σ' εὐχα-ριστῶ, σ' εὐχαριστῶ κουμπάρη μου κ' ἐσένα !... Θεέ μου, φύλαξέ με, νὰ μὴν τρελλαθῶ !...

***

Ἡ εὐτυχία ἀρχίζει πάλιν νὰ λῆμψι στὸ σπῆτι τοῦ Ἰακώβου.

Ὁ Θεὸς τοῦ δώρισε καὶ ἄλλο ἀκόμη τέκνο. Ζῆ ἀκόμα μὲ τὴν Λιούμπα. Ἀπὸ καιρὸ, σὲ καιρὸ, γίνεται πάλιν λόγος γιὰ τὴ «Γε-νεὰ τοῦ Ἀδάμ», καὶ τότε ὁ Ἰακώβος βάζει τὸ χεῖρ του, στοὺς ὤ-μους τῆς Λιούμπας καὶ τῆς λέγει :

— Ἀμποτε νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς καὶ τὸ παιδί μας νὰ βρῇ μαμμὰ «Γενεὰ τοῦ Ἀδάμ»...

Dallios